

IKC dag
29 september
2023

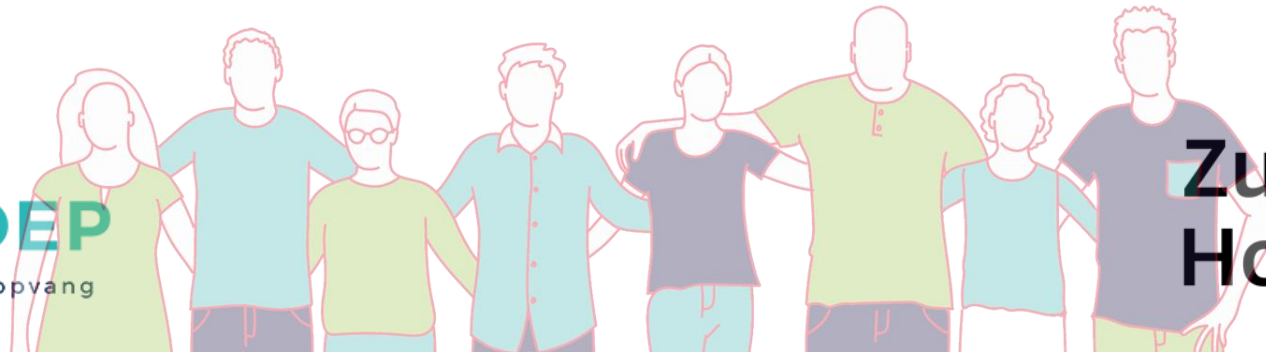
Samen maken we het verschil!

Interprofessionele samenwerking in de wijk als
katalysator voor kindontwikkeling!

Dr. Jerôme van Dongen

**MIK &
PIW GROEP**
Sociaal werk & Kinderopvang

**Zuyd
Hogeschool**

**ZU
YD**

Wie ben ik?

Dr. Jérôme van Dongen

Lector

Bijzonder lectoraat **Interprofessionele samenwerking in de wijk**

MIK & PIW Groep in Limburg:

- Kinderopvang
- Sociaal werk*
- Ondersteunend bedrijf

Aantal collega's binnen
iedere stichting:

Zuyd Hogeschool **ZU YD**

IKC

Een IKC is een centrum waar in ieder geval basisonderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk **integraal** en als een logisch geheel zijn samengebracht. Als ware het **één organisatie**.

De kernpartners werken op een IKC onder **één aansturing** structureel samen aan onderwijs, opvang, opvoeding, ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning. Hierbij wordt vaak samengewerkt met zorg- en ondersteuningsinstellingen en welzijnsorganisatie(s). Soms wordt ook het VO bij de samenwerking betrokken, of is het VO zelf initiatiefnemer.

Kenmerken:

- Eén visie, pedagogisch en educatief.
- Eén plan en aanpak, pedagogisch, educatief en op het gebied van ondersteuning/zorg en welzijn.
- Eén organisatie (in de zin van frontoffice) voor kinderen van 0-12 jaar.
- Een afgestemd dagarrangement op het gebied van tijd en aanbod.
- Eén met de omgeving, waarin grote ouder- en buurtbetrokkenheid aanwezig is.
- Eén gebouw of campus-model.
- Formeel en bestuurlijk vastgelegde afspraken.

Warming up

Iedereen mag gaan staan!

- Bij ons hebben we een gezamenlijke (interprofessionele) pedagogische visie.
- Bij ons hebben we een gezamenlijk gedeeld gebouw.
- Bij ons hebben we samenwerkingsafspraken formeel en bestuurlijk vastgelegd.
- Bij ons wordt er vanuit gedeeld leiderschap leiding gegeven.
- Bij ons is er een integraal en afgestemd aanbod aan ontwikkelactiviteiten voor het kind.

► **Nieuwe aanpak in Tilburg moet schooluitval voorkomen**

Proef met jeugdhulp in de klas geeft ‘hoopgevende resultaten’

Jeugdhulp en onderwijs hebben in de regio sinds kort de handen ineengeslagen om uitval in het middelbaar onderwijs te verminderen. De eerste resultaten zijn zeer hoopgevend, zeggen betrokkenen.

Hein Eikenaar
Tilburg

Met dertig tot veertig verschillende zorgpartijen moeten afstemmen over je leerlingen. Dat was de praktijk, zegt Jan 't Hart, teamleider van orthopedagogisch didactisch centrum Track03. In het gebouw van de organisatie aan het Tilburgse Wilhelminapark krijgen zo'n tachtig jongeren van 12 tot 18 jaar in vijf klassen dagelijks les. Ze zijn in het reguliere onderwijs uitgevallen en zitten daardoor soms al lang thuis.

Dat kan om allerlei redenen zijn: vanwege de thuissituatie, omdat ze hoogbegaafd zijn en vastlopen op school, opgroeien in een kansarme omgeving of kampen met verslavingsproblematiek.

Kwetsbare jongeren sneller helpen

Om ervoor te zorgen dat deze kwetsbare jongeren sneller en beter worden geholpen werken gemeente, Sterk Huis en samenwerkingsverband PortVolio, verantwoordelijk voor de jeugdhulp in de regio.

Er wordt op deze manier veel sneller aan een oplossing gewerkt

– Geert Mulders

wordelijk voor passend onderwijs in de regio voor leerlingen in het voortgezet onderwijs, sinds dit schooljaar samen.

Sterk Huis is daarbij de 'hoofdaannemer' voor de zorg die moet worden geregeld. De organisatie die gespecialiseerd is in onder meer begeleiding van kinderen en gezinnen in moeilijke thuissituaties, heeft korte lijntjes met een nieuw team van deskundigen binnen Track03.

Met als gevolg dat hulp voor de leerlingen nu veel sneller wordt opgestart, zegt PortVolio-directeur Geert Mulders.

Hij geeft het voorbeeld van een jongere waar zorg nodig was in de thuissituatie, voor het hele gezin. „Normaal gesproken duurt het een half jaar tot een jaar voor die hulp start. In dit geval waren we al binnen een week bij het gezin binnen. Er wordt veel sneller aan een oplossing gewerkt, waardoor wij weer sneller met onderwijs aan de slag kunnen gaan.”

Daardoor kunnen leerlingen ook de draad weer sneller oppakken en is er minder uitval is, zegt hij. „Want als het bij een leerling thuis niet goed gaat, probeer er dan maar eens voor te zorgen dat hij zijn hoofd bij de lessen houdt.” Jongeren verblijven nu gemiddeld een half jaar bij Track03 om daarna weer naar het reguliere onderwijs te gaan. Dit gebeurt in twee derde

De nieuwe aanpak is een proef maar Mulders en 't Hart zijn er op basis van de eerste ervaringen van overtuigd dat het werkt. „De scheiding tussen jeugdzorg en onderwijs weghalen is een wezenlijke stap.”

Om beter zicht te krijgen op uitval en thuiszitters is met scholen afgesproken dat leerlingen na vier weken bij Leerplicht en PortVolio worden gemeld. Ook gaat Sterk Huis op zoek naar meer steun en ondersteuning.

De scheiding tussen jeugdzorg en onderwijs weghalen is een wezenlijke stap

– Geert Mulders

van de gevallen. Als het niet lukt worden ze vaak richting werk begeleid.

Overtuigd dat het werkt

De nieuwe aanpak is een proef maar Mulders en 't Hart zijn er op basis van de eerste ervaringen van overtuigd dat het werkt. „De scheiding tussen jeugdzorg en onderwijs weghalen is een wezenlijke stap.”

Om beter zicht te krijgen op uitval en thuiszitters is met scholen afgesproken dat leerlingen na vier weken bij Leerplicht en PortVolio worden gemeld. Ook gaat Sterk Huis op zoek naar meer steun en ondersteuning.

Onderwijs & kinderopvang richting een gezamenlijke voorziening?

Na een aantal slechte jaren is de kinderopvang weer groeiende. Op alle fronten wordt verder gewerkt aan kwaliteitsverbetering, o.a. onder invloed van de Wet IKK (Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang) die op 1 januari 2018 in werking is getreden. Ook zien we dat schoolbesturen steeds vaker intensief willen samenwerken met kinderopvangorganisaties of zelfs kiezen voor kinderopvang in eigen beheer.

In de praktijk zien wij veelal drie verschillende samenwerkingsvormen tussen onderwijs en opvang: het makelaarsmodel, de co-productie en kinderopvang in eigen beheer.

Makelaarsmodel

Op basis van het alom bekende makelaarsmodel sluiten scholen een huurcontract met de best passende opvangorganisatie. Dit is de meest toegankelijke en meest vrijblijvende manier van samenwerken, waarbij de school en kinderopvangorganisatie van elkaars kennis en kunde profiteren. Binnen dit model is het ook mogelijk om inhoudelijke afspraken te maken, bijvoorbeeld door een koppeling te maken met een samenwerkingscontract. Feit blijft dat onderwijs en opvang in deze samenwerkingsvorm meer apart van elkaar functioneren. Als nadeel wordt dan ook vaak gezien dat de school weinig invloed heeft op de manier waarop de opvang wordt vormgegeven.

Co-productie

Steeds meer scholen werken aan het realiseren van integrale kindcentra (IKC's), waarbij samen met de kinderopvang wordt gestreefd naar één voorziening met één aansturing en één pedagogische visie. Hoewel dit wettelijk niet volledig mogelijk is, biedt het co-productiemodel de mogelijkheid om pedagogisch en qua profilering als één naar buiten te treden.

Deze manier van samenwerken zorgt voor duidelijkheid bij de ouders en leerlingen. De school en de kinderopvangorganisatie zijn naar buiten toe één organisatie, dus voor de ouders en leerlingen is er één aanspreekpunt. De kinderopvangorganisatie blijft in de 'backoffice' verantwoordelijk voor de kindplaatsing, de administratie en heeft het personeel in dienst. De school profiteert van de kennis en kunde van de kinderopvangorganisatie en de partijen zorgen samen voor één pedagogische visie.

In eigen beheer

Er zijn ook schoolbesturen die kiezen voor de derde optie en kinderopvang in eigen beheer organiseren. Argumenten hiervoor liggen op het vlak van inhoud, huisvesting en financiën. Deze schoolbesturen willen meer grip op kinderopvang, onder andere om de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn beter mogelijk te maken en strategischer met huisvesting om te kunnen gaan. Ook de garantie van instroom van leerlingen is een veel gehoord bijkomend motief.

INTERVIEW 20 JANUARI 2023

Noord-Brabant: grote fusie onderwijs en kinderopvang voor meer kansengelijkheid

Per 1 januari 2023 fuseren vier Brabantse onderwijsorganisaties met de Kinderopvanggroep. Door hun krachten te bundelen verwachten de organisaties beter te kunnen aansluiten bij de ambitie van het kabinet om een rijke schooldag voor kinderen te realiseren. Samenwerken aan een doorlopende ontwikkelingslijn van 0 tot 13 jaar draagt volgens de partners bij aan een kansrijke start voor elk kind.

IKC & Samenwerking scholen

In Integrale Kindcentra (IKC) zijn de visie op ontwikkeling en voorzieningen geïntegreerd; één leiding, één pedagogische visie op één locatie, die netwerken vormen rondom een kind met een breed en gevarieerd aanbod van voorzieningen aan kinderen. Tot stand gebracht door intensieve samenwerking tussen pedagogische basisvoorzieningen onderling – op basis van één doorlopende ontwikkelingslijn – en welzijn.

Deze wijze van interdisciplinair samenwerken bevordert het pedagogisch klimaat. Daarnaast is aangetoond dat vroegsignalering en hulp dichtbij voor het kind (en ouders) minder ingrijpend en doeltreffend is.

Alle [nieuws](#) en [documenten](#) over IKC & Samenwerking scholen vind je op deze pagina.

Samenwerking kinderopvang, onderwijs en jeugdzorg

7 oktober 2022, 14:00 **Actueel** 1.896 keer gelezen

Leidschendam-Voorburg - Acht basisscholen en kinderopvanglocaties uit Leidschendam-Voorburg werken in een pilot samen met gemeente en partners aan verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg.

Nieuws

Fusie tussen kinderopvang, openbaar en christelijk onderwijs: 'Als je je deur voor elkaar openzet, kun je elkaar vinden'

Een kinderopvang, een openbare en christelijke basisschool samen gefuseerd tot een Integraal Kindcentrum. IKC De Steltloper in De Wilp laat zien dat met aandacht voor medewerkers, ouders én kinderen je samen tot een gedeelde identiteit kunt komen. Wat daarvoor nodig is? "Iedereen betrekken om tot een gezamenlijk verhaal te komen. Aandachtig luisteren en laten zien dat iedereen ertoe doet."

Een sterke basis door krachtige samenwerking

[Notitie Een Sterke Basis Door Krachtige Samenwerking \(december 2022\).pdf \(poraad.nl\)](#)

Anders samenwerken door anders organiseren en anders opleiden: kader voor landelijke, regionale en lokale afspraken

1. Anders samenwerken

- Interprofessioneel samenwerken stimuleren door onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een sterke pedagogische basis beter te combineren met onze eigen wettelijke verantwoordelijkheid voor onderwijs, opvang, jeugd en goed werkgeverschap.

2. Anders organiseren

- Samen leren: zorgen voor een systematische verbetercultuur die wij helpen organiseren en faciliteren.
- Collectiveren: groeps- en contextgerichte aanpakken stimuleren door collectieve financiering vanuit een gezamenlijke pedagogische visie te organiseren.
- Integraal personeelsbeleid: interprofessioneel samenwerken stimuleren door integraal personeelsbeleid, de beste mensen op de kwetsbaarste plekken in te zetten en pedagogen te betrekken bij besluitvorming.
- Slimme inrichting van de fysieke ruimte: zorgen voor een integraal voorzieningenplan voor jeugdigen van – 9 maanden tot 27 jaar.

3. Anders opleiden

- In gesprek met de opleidingen om anders opleiden en professionaliseren concreet te maken én alvast te starten op scholen, in wijken en in regio's.

"Anders samenwerken lukt alleen als we anders organiseren en anders opleiden"

Inter- professionele samenwerking

Vanuit **complementariteit** gezamenlijk kwalitatieve en afgestemde ondersteuning bieden aan de ontwikkeling van het kind.

Dit met als hoger gelegen doel de **kanskracht** van het kind te vergroten.

Wie is wie in de wijk?

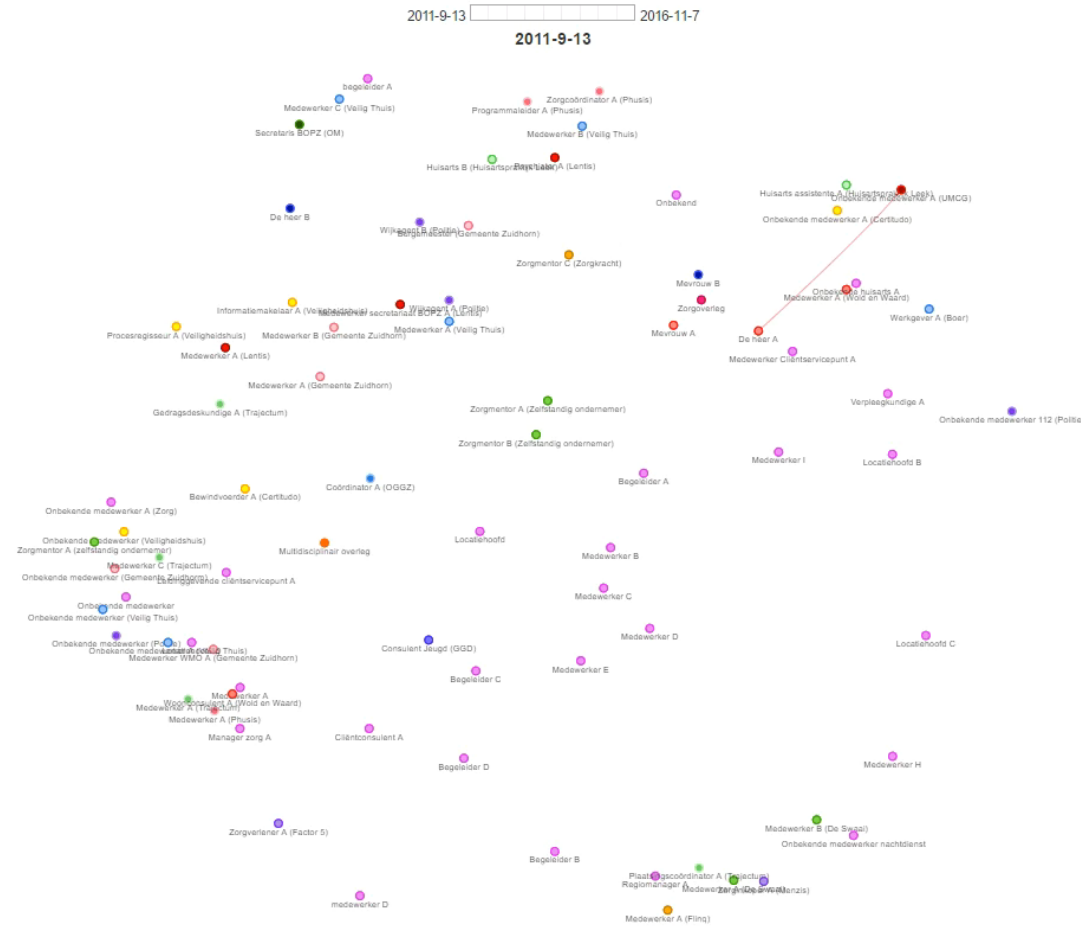

Motieven en drijfveren

Visualisering complexe casus

Optimale Samenwerking

[0] 2011-9-13

interactie : **Face-to-face**

van : **De heer A** [Cliënt]

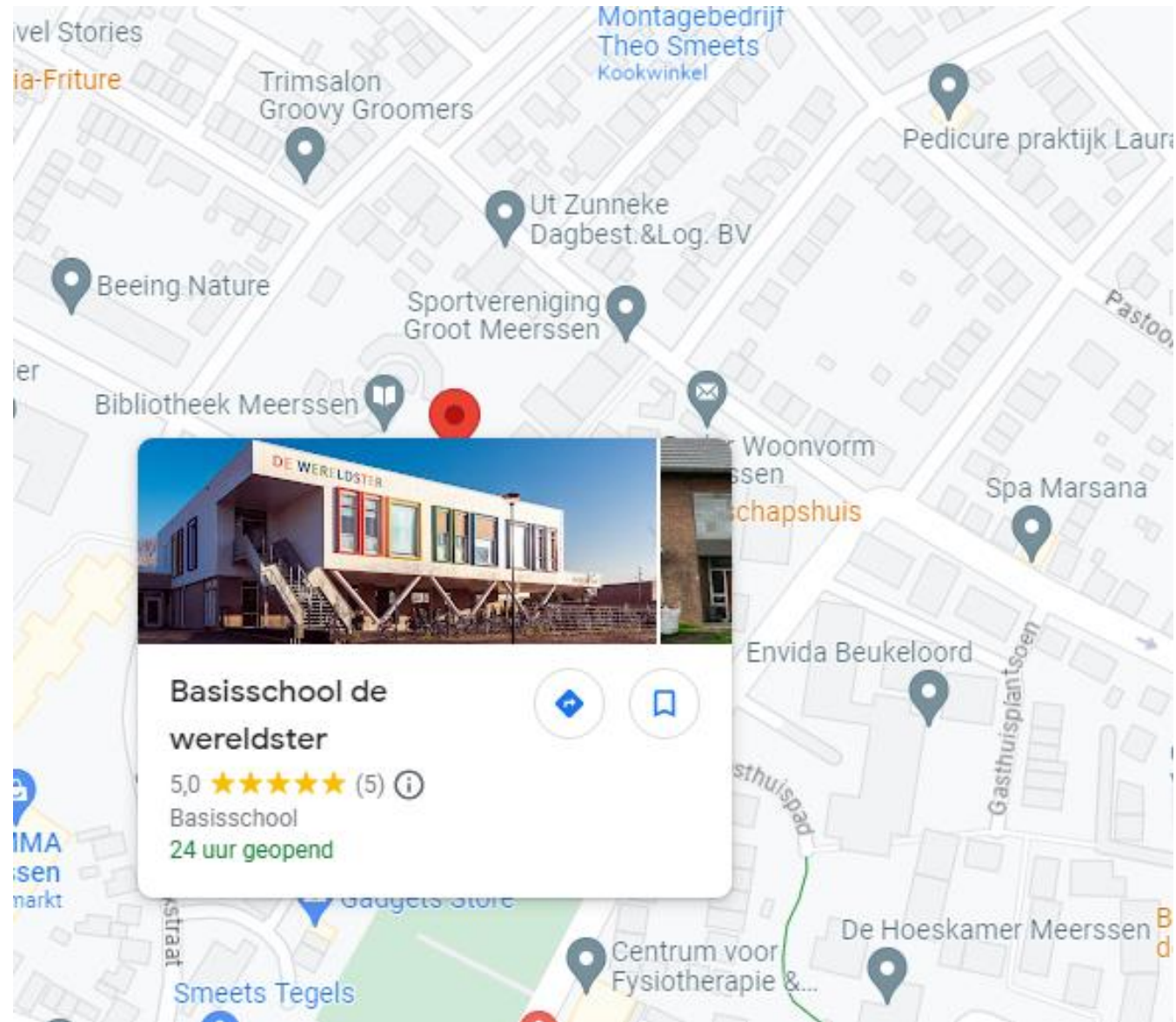
naar : **Onbekende medewerker A (UMCG)**

[Universitair_Medisch_Centrum_Groningen]

De heer A heeft face-to-face contact met onbekende medewerker A (UMCG). De heer A heeft een speedopname bij het UMCG, wegens auto-intoxicatie door pillen en alcohol. Informatie verkregen uit mail registraties van 9-6-2016.

Samenwerking in en met de wijk

Basisscholen met wijkfuncties

Basisscholen groeien door een verbreding van functies uit tot wijkgebouwen. Door onderwijs te combineren met zorg, welzijn, cultuur en sport, bieden ze niet alleen meer mogelijkheden aan kinderen, maar vervullen ze ook een rol voor andere wijkbewoner. Ouders kunnen er terecht voor taalcursussen of opvoedingsondersteuning en 's avonds volgen buurtbewoners er computerles.

Auteur Dolf Broekhuizen

Buurtkamer

Zoals je misschien al gehoord hebt, komt er in Nieuw Kortenoord een basisschool. De gemeente heeft toegezegd dat in de nieuwe school ook ruimte is voor een wijkfunctie. Dat wil zeggen dat er in de school een ruimte komt waar de buurt gebruik van kan maken. Die ruimte zou de functie van een Buurtkamer kunnen gaan vervullen.

Onderwijs, kenniscentrum en wijkfunctie onder een dak

6 april 2016, 15:04

De scholen, peuterspeelzaal en maatschappelijke functies van De Vlieger in Deurne heeft [Architecten aan de Maas](#) ondergebracht in drie bouwvolumes met een heldere lay-out. Het gebouw is eind februari feestelijk geopend.

De Vlieger is de Brede Maatschappelijke Voorziening in de Koolhof, een wijk met 4.500 inwoners en maar liefst 54 nationaliteiten. Het gebouw huisvest de vervangende nieuwbouw van de basisschool de Piramide en de school voor speciaal basisonderwijs de Brigantijn. Verder biedt De Vlieger onderdak aan de peuterspeelzaal Spring, de wijkraad en de gemeentelijke gymzaal.

Bij het ontwerp is veel aandacht gegeven aan de maatschappelijke functie van het gebouw in de wijk. Een aantal faciliteiten kan door zowel de kinderen van de scholen en de peuterspeelzaal als de wijkbewoners worden gebruikt, zoals een kooklokaal, een handvaardigheidslokaal en de aula.

Wijkfuncties

- Buurtcentrum
- Huiskamer
- (Jeugd)bibliotheek
- Centrum voor jeugd en gezin
- Maatschappelijke ondersteuning
- Sporthal
- Peuterspeelzaal en kinderdagverblijf
- Vergaderplek voor (buurt)verenigingen
- Cursussen en trainingen
- ...

Een multifunctionele en flexibel te gebruiken accommodatie als nieuwe voorziening hart van de wijk!

Integratie van andere disciplines

*Integratie van 'andersoortige' disciplines
en expertises in school lijkt veelbelovend!*

The effects of having a non-pedagogical professional involved were found to be positive (although small to moderate) on a range of different outcomes, such as problem behaviour, absenteeism, motivation, self-efficacy and academic attainment.

Interprofessional collaboration in school: Effects on teaching and learning

Improving Schools

1–16

© The Author(s) 2019

Article reuse guidelines:

sagepub.com/journals-permissions

DOI: 10.1177/1365480219864812

journals.sagepub.com/home/imp

Elin Borg and Ida Drange

Oslo Metropolitan University, Norway

Abstract

The main objective of this study is to identify and understand interprofessional collaboration practices in schools using a mixed-methods design. First, we conducted a literature review on interprofessional collaboration in schools to give insights into the ways teachers and other professions collaborate with each other, and what kind of interprofessional interventions show positive effects on teaching and learning. Second, we collected data from five Norwegian elementary schools to gain knowledge of factors that facilitate and hinder interprofessional collaboration. The results show that interprofessional collaboration was defined differently in the literature, and that research is lacking on interprofessional collaboration that involves multiple professions in school. Interventions in which social workers and school nurses were involved gave positive, though small-to-moderate, effects on a range of outcome measures. However, interventions that targeted the whole school were found to be the most promising for making changes that persist over time.

Keywords

Collaboration, interprofessional, learning, school, teaching

Introduction

Educational achievement and school completion are basic components of the healthy development of young children and youth, and schools are facing increasing pressure to improve the academic outcomes for young people. However, non-academic barriers to learning, such as emotional, behavioural and health problems, often create substantial difficulties in helping young people succeed in school (Anderson-Butcher et al., 2008; Maynard, Kjellstrand, & Thompson, 2013). In recent years, educational policy has highlighted the connection between mental health and learning by developing and evaluating initiatives/interventions for improving psychosocial environments, including mental health interventions, prevention work and early identification of students in need of special attention in school (Baweja et al., 2016; World Health Organization (WHO), 2004).

Corresponding author:

Elin Borg, Work Research Institute, Oslo Metropolitan University, PO Box 4, St. Olavs Plass, N-0130 Oslo, Norway.

Email: elbo@oslomet.no

Samenwerken in leren en opvoeden

Eerste landelijke longitudinale onderzoek naar de ontwikkeling van interprofessionele samenwerking binnen IKC's dat ook kijkt naar de relatie met de ontwikkeling van kinderen.

Onderzoeksvragen:

1. Hoe geven **professionals** uit kinderopvang, basisonderwijs en jeugdhulp binnen het integrale kindcentrum vorm aan hun **interprofessionele samenwerking** en hoe ervaren ze het werken op hun locatie?
 - horizontale samenwerking (a – doorgaande leerlijn van opvang naar school)
 - verticale samenwerking (b – samenwerking met partners uit welzijn en zorg)
2. Hoe ontwikkelen **kinderen** zich in integrale kindcentra op het gebied van **persoonsvorming** en **sociaal-emotionele** ontwikkeling?
 - kinderen met en zonder specifieke zorgbehoeftes

Enkele feiten:

- Ongeveer 50 locaties uit 11 provincies in diverse stadia van interprofessionele samenwerking doen mee
- Locaties variëren in grootte, populatie en ligging (stedelijk en landelijk)
- Uit de intakes komt naar voren dat elke locatie zijn focus heeft voor interprofessionele samenwerking afhankelijk van de setting van de locatie.

Hogeschool van Amsterdam

Zuyd
Hogeschool **ZU**
YD

Verschillende verschijnings- vormen

Doelgerichtheid
Werkgebied
Entiteit

Dimensies en gradaties

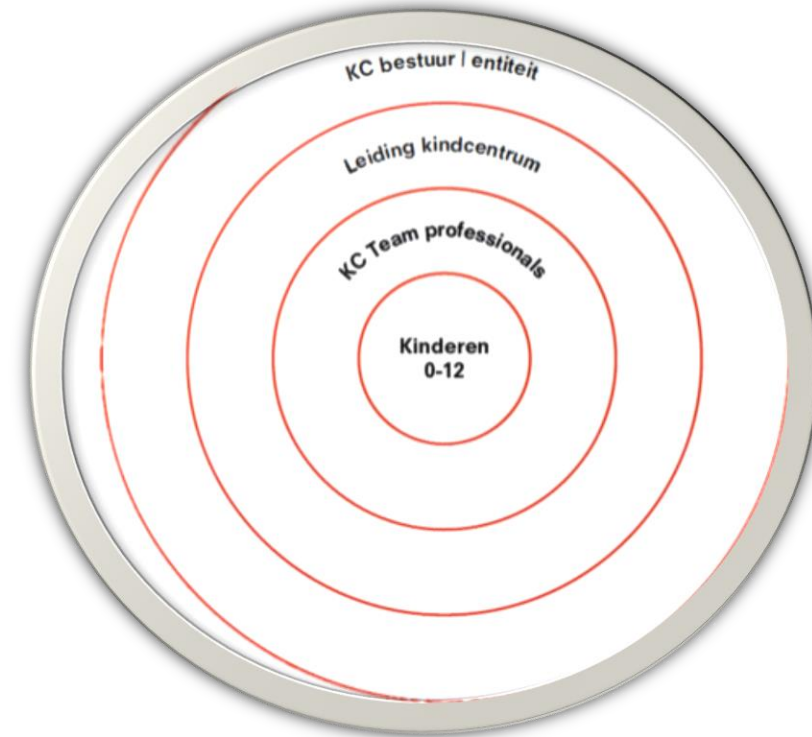
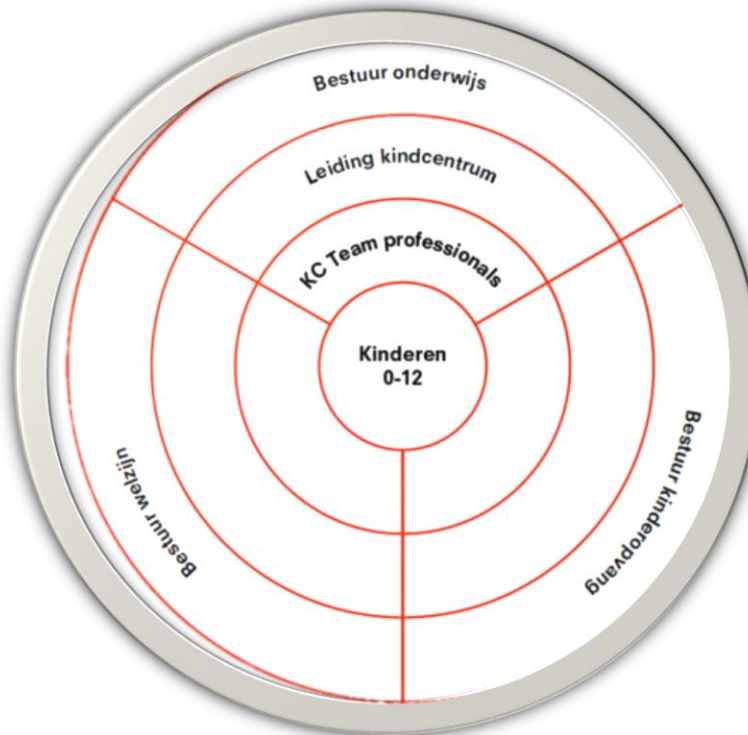
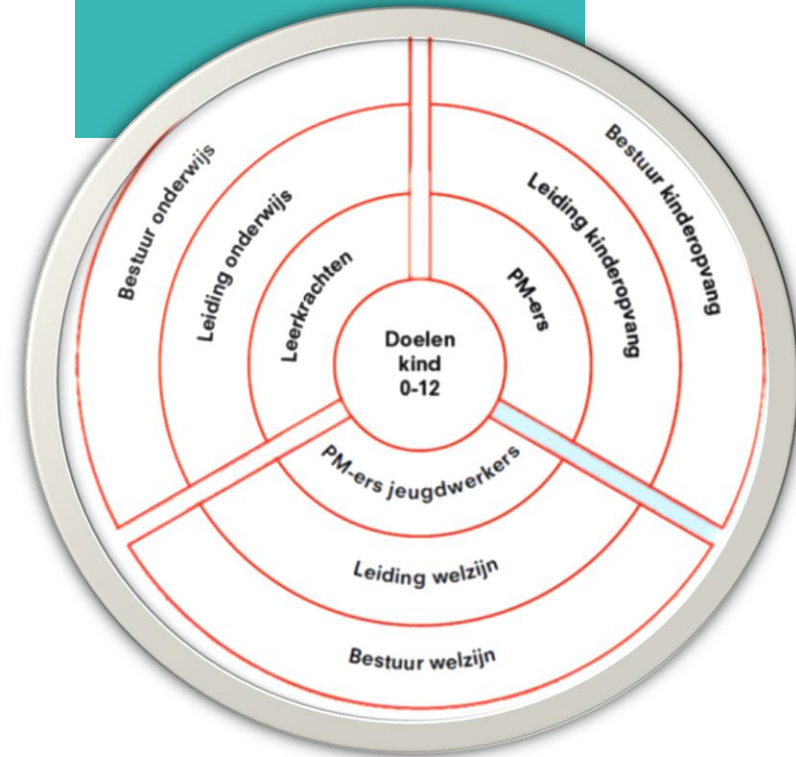
Gradaties van IPS Dimensies van IPS	1 SEGREGATIE (apart)	2 COÖPERATIE (vrijblijvend)	3 COÖRDINATIE (afgestemd)	4 COLLABORATIE (collectieve doelen)	5 INTEGRATIE (aantoonbaar gerealiseerd)
KINDGERICHTE DIMENSIE Eenduidig pedagogisch klimaat, regels Eenduidig pedagogisch klimaat, relatie Doorgaande lijn, overgangsmomenten Doorgaande lijn, inhoud					
PROFESSIELE DIMENSIE Gezamenlijke dienstverlening Gezamenlijk leren					
ORGANISATIONELE DIMENSIE Operationele aansturing Gedeelde ambitie					
FUNCTIONELE DIMENSIE Gezamenlijke frontoffice, backoffice Delen van ruimtes en materialen					
NORMATIEVE DIMENSIE Gedeelde pedagogische waarden Cognitief en affectief vertrouwen					

Figuur 1
Vereenvoudigde weergave van het Kindcentrum IPS Analysemodel

Driedeling

1. Netwerkorganisatie
2. Kindcentrum intensieve samenwerking
3. Kindcentrum 2020

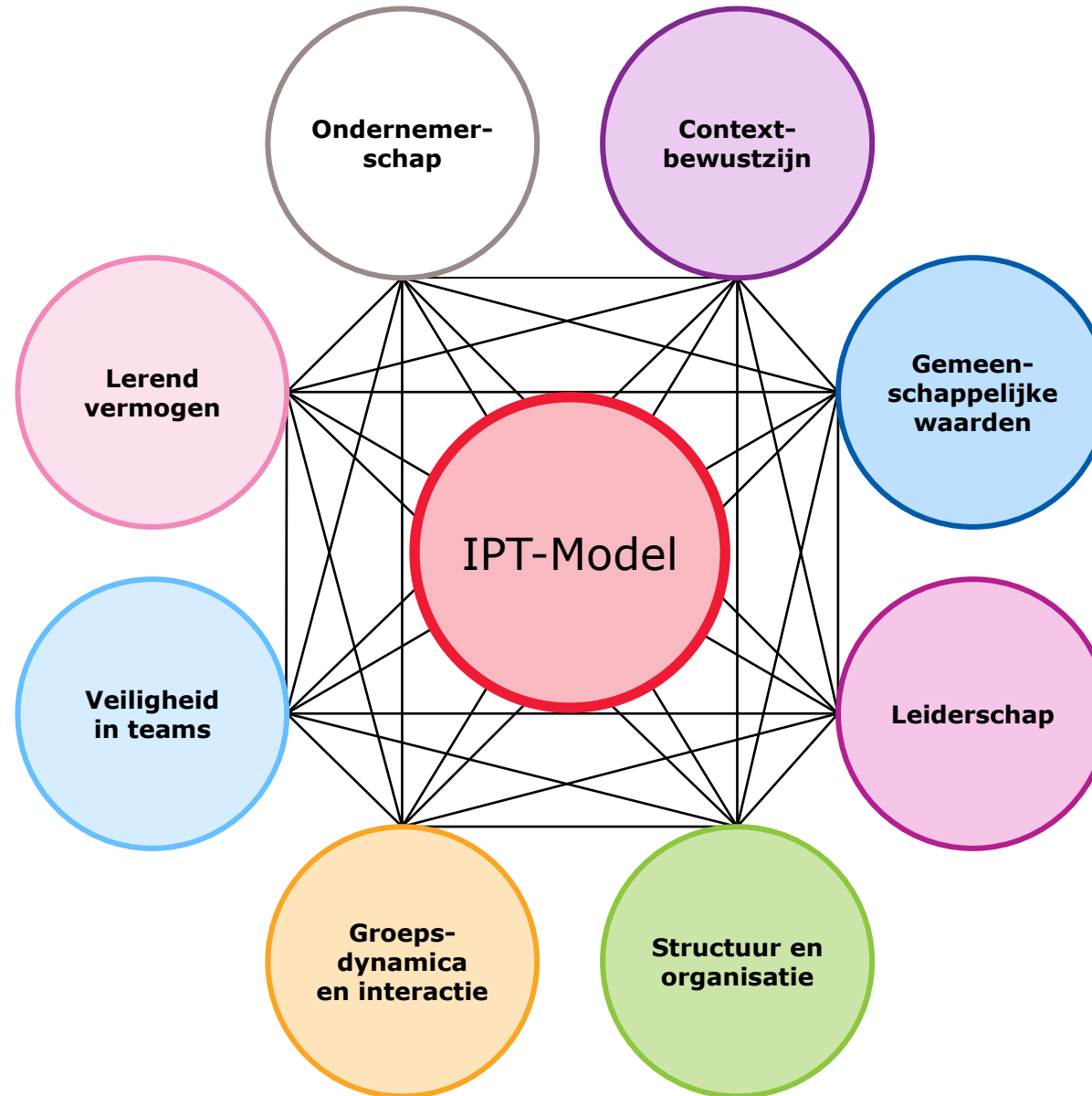

Voorbeeld

Samenwerking peuter – kleuter groep

Kritische factoren

Bespreek kort in tweetallen:

Op welke van deze factoren zit voor jullie IKC de grootste ontwikkelruimte?

	Stap	Doel	Onderdelen
1	Elkaar leren kennen	<p>Kennismaking</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elkaars expertise en persoonlijke kwaliteiten leren kennen - Het (sociale)netwerk leren kennen 	<ul style="list-style-type: none"> - Voorstelronde en kennismaking aan de hand van het achtergrond-scherm van je gsm. - Casuïstiek bespreking. - Vullen van een smoelenboek. - Inplannen wijksafari.
2	Gezamenlijk doel	Het gezamenlijk doel exploreren en vastleggen	<p>Tijdens de bijeenkomst wordt gezamenlijk antwoord gegeven op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn ieders belangen en kernwaardes? - Wat is ons gezamenlijk doel? - Wat willen we samen bereiken?
3	Structuur en organisatie	Vaststellen van een passende organisatie- en werkstructuur	<p>Gezamenlijke spelregels opstellen die te maken hebben met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organisatorische vorm - overlegstructuur - rolverdeling - documentatie en communicatie - casuïstiekbepreking
4	Interactie en groepsdynamiek	Afspraken maken over onderlinge omgang, interactie en leer- en werkklimaat	<p>Gezamenlijke spelregels opstellen die te maken hebben met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfeer en werkklimaat - reflectie - vertrouwen - lerend vermogen - monitoring

Reflectie op de inter- professionele samen- werking

Werkwijze

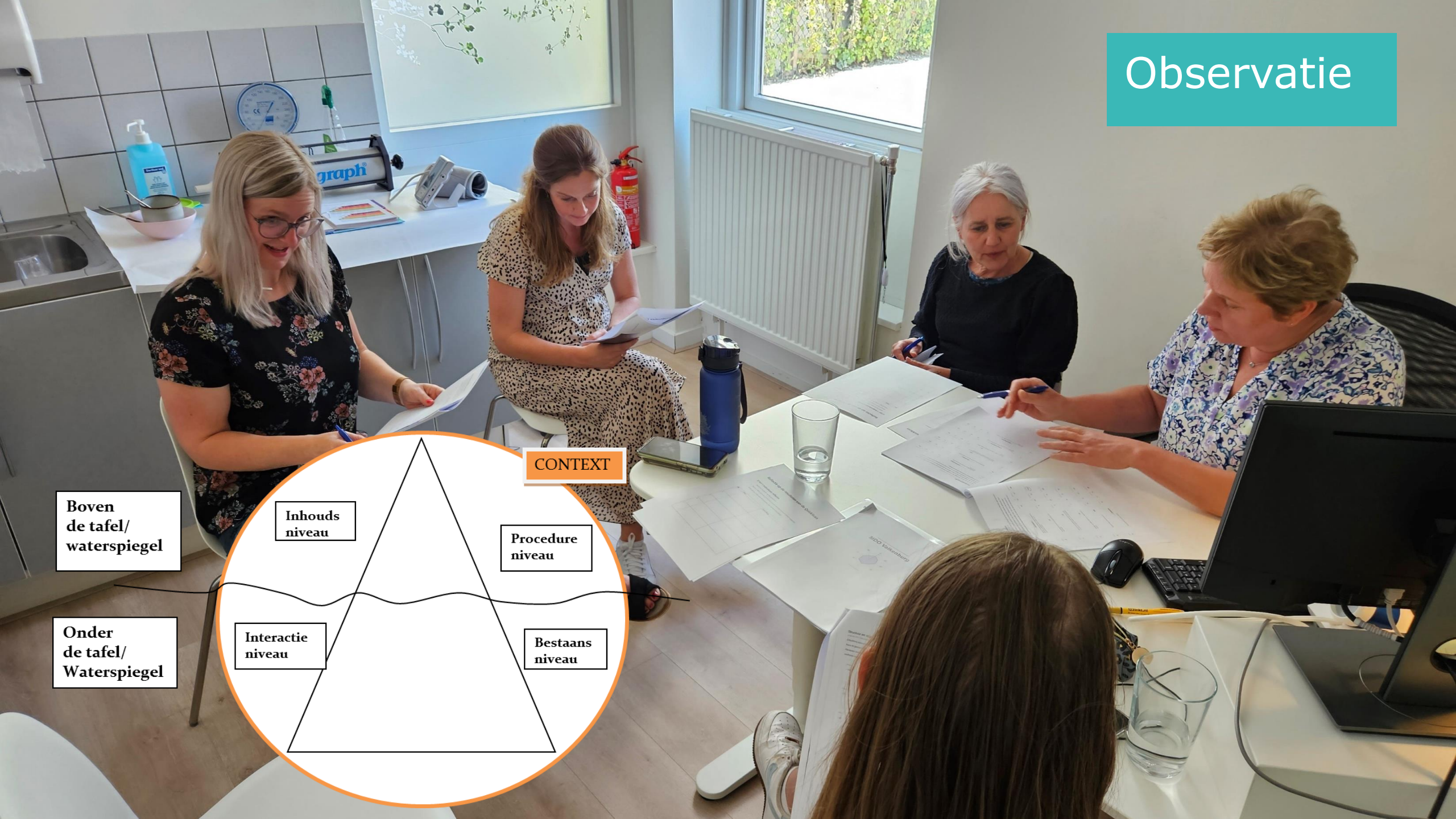
Intake

Observatie

Quickscan

Reflectie

Observatie

CONTEXT

Inhouds
niveau

Procedure
niveau

Boven
de tafel/
waterspiegel

Interactie
niveau

Bestaans
niveau

Onder
de tafel/
Waterspiegel

Participerend observator

= teamlid die het **groepsproces 'on the job' observeert** en vandaaruit **procesfeedback** inbrengt ter reflectie in het team en op basis daarvan met het team afspraken maakt over mogelijke verbeterpunten.

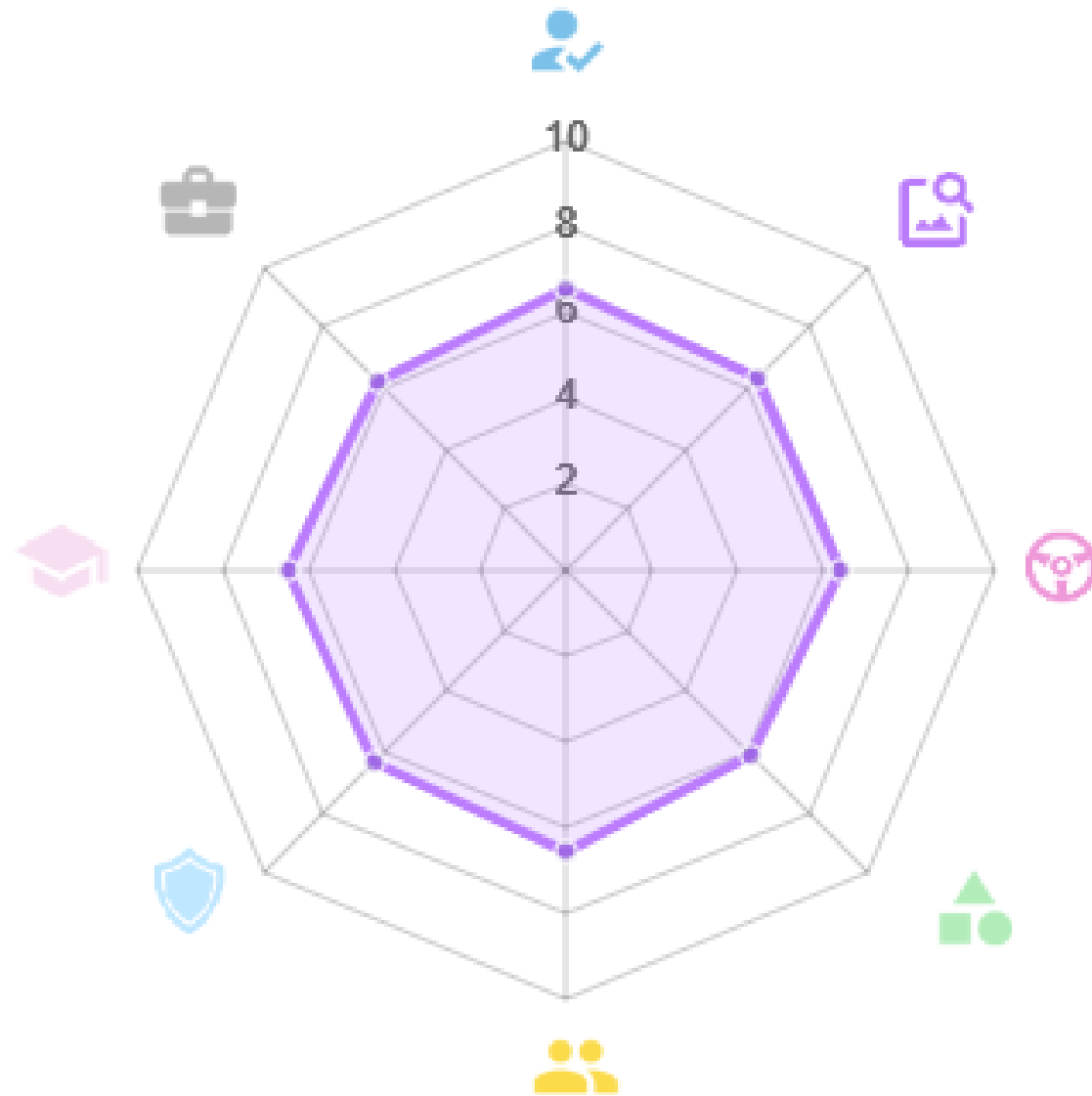
Taken

- observaties in dialoog brengen;
- procesfeedback geven op de groepsdynamiek en groepsprocessen;
- team aanzetten om actiepunten te formuleren voor volgende bijeenkomst;
- reflectieverslag maken;
- advies geven aan de organisatie vanuit de rol als participerend observator.

Resultaten QuickScan

$n=34$

Resultaten QuickScan

$n=34$

Gemeenschappelijke waarden

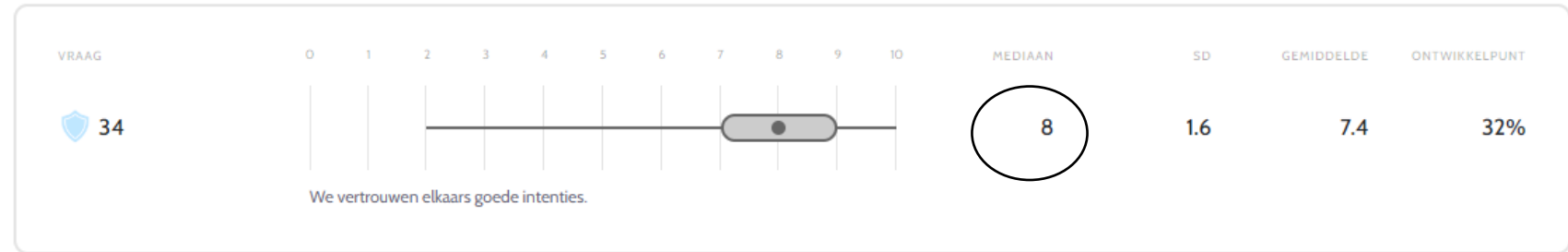
(WAT ONS BINDT EN WAAR WE NAAR TOE WILLEN)

Bij interprofessionele samenwerking is het van belang dat de leden samen dezelfde uitgangspunten en kernwaarden hebben en gebruiken, ook wel gemeenschappelijke waarden genoemd. Deze gemeenschappelijke waarden worden vaak vertaald in een visie. Startpunt in de onderlinge teamsamenwerking is de ontwikkeling van deze gezamenlijke visie. Door deze visie samen te ontwikkelen creëer je naast transparantie ook eigenaarschap en staan de neuzen dezelfde kant op.

Resultaten QuickScan

$n=34$

Bespreek kort in tweetallen:

- Wat constateren we?
- Welke conclusie trekken we hieruit?

Waar zijn we goed in?

- **Betrokkenheid**
- **Korte lijnen**
- **Gewoon doen mentaliteit**
- **Flexibel en meedenkend**
- **Openheid en sfeer**

Alles start met de vraag '**wat hebben onze kinderen (0-13 jaar) nodig om zich optimaal te ontwikkelen?**' Als je het gesprek vanuit die vraag start, werkt dat verbindend en kom je zo tot een gezamenlijke opdracht waarbij het belang van het kind voorop staat. En wat we belangrijk vinden voor kinderen, moeten we zelf als professionals uitdragen.

Wat wil ik
veranderen?

- **Loslaten eigen cultuur**
- **Meer out of the box**
- **Externe samenwerking vergroten**
- **Afstand kinderopvang en onderwijs verkleinen**
- **Een team vormen**
- **Standvastigheid en veranderbaarheid**
- **Familiecultuur**
- **De verschillen tussen bso medewerkers en leerkrachten**

Meer lef durven tonen
en meer én beter
durven loslaten van
het "oude bekende".

Welke acties moeten we uitzetten?

- **Onderwijs moet zorg meer toelaten**
- **Gezamenlijke ontwikkelgesprekken**
- **Gezamenlijke visie en kernwaarden verder uitwerken**
- **Meer tijd voor reflectie en elkaar feedback geven**
- **Gezamenlijke momenten en teambuilding**

'Het lerend vermogen blijven prikkelen en openstaan voor verandering.'

'Tijd nemen om de missie en visie van het IKC te herijken, het beleid bij te stellen en duidelijk doelen voor de toekomst vast te stellen.'

Wat ga ikzelf
doen?

- **Beter netwerken en verbinden**
- **Leiderschap en initiatief tonen, voorbeeld rol pakken**
- **Positief leergedrag stimuleren en motiveren**
- **Neerzetten van goede teambuildingsactiviteiten**

'Ik ga zorgen dat we weer vaker elkaar ontmoeten dus peuters weer met kleuters spelen en zelf ook weer koffie drinken op het plein tijdens de pauze zodat je ook weer een andere band krijgt.'

Resultaten QuickScan

$n=34$

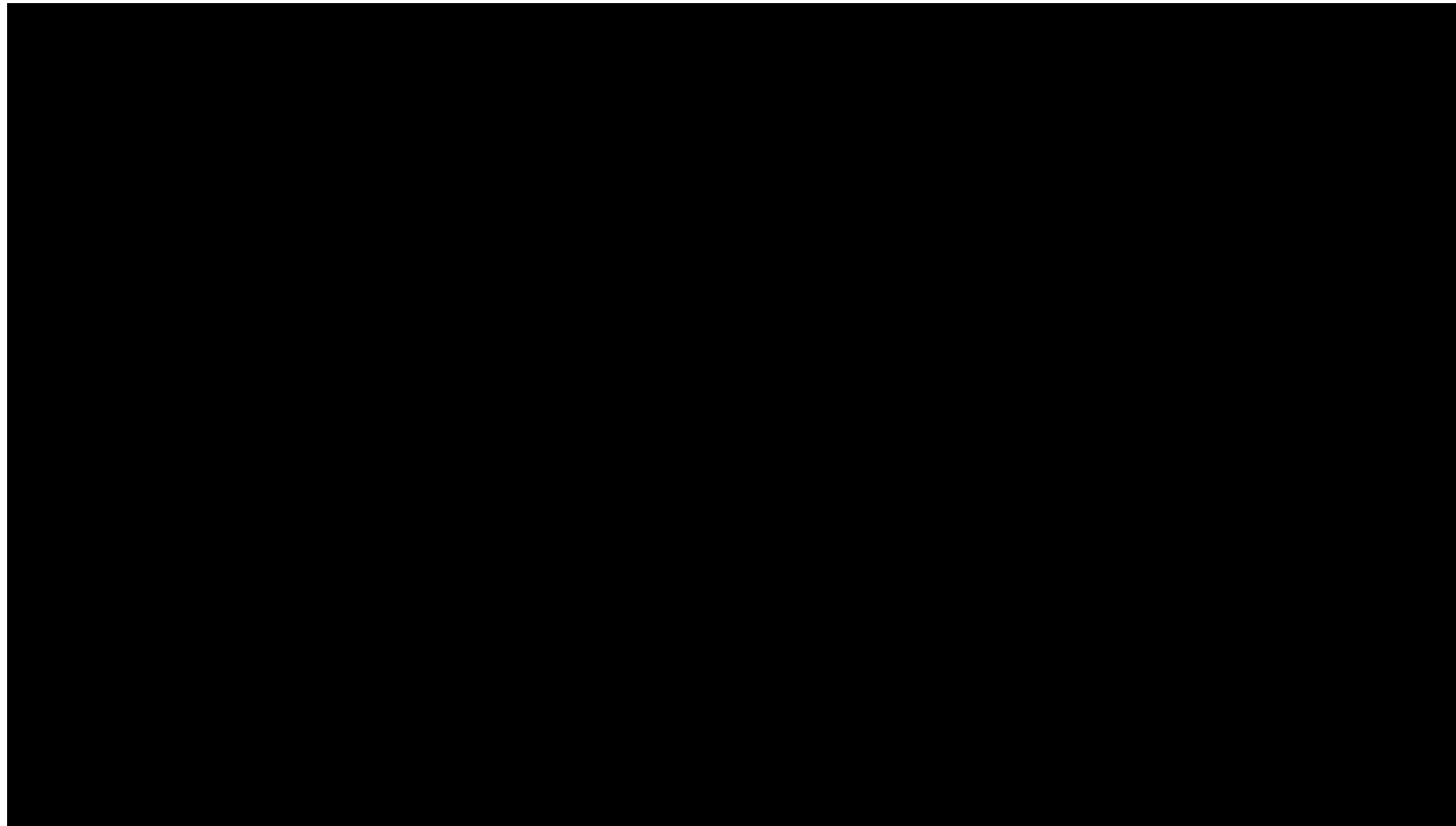
Bespreek kort in tweetallen:

- Wat constateren we?
- Welke conclusie trekken we hieruit?

C-C-C-C model

- Wat constateer ik?
- Welke conclusies trekken we?
- Wat heeft dit voor consequenties?
- Welke concrete vervolgafspraak maken we?

Reflectietool

Hogeschool

Open Universiteit

MIK &
PIW GROEP
Sociaal werk & Kinderopvang

Zuyd
Hogeschool

KIND INNOVATIECLUSTER
EDUCATIE

REFLECTIETOOL INTERPROFESSIONELE SAMENWERKING DOMEIN KIND & EDUCATIE

4C-REFLECTIEMODEL

1. Wat **constateer** ik?

2. Welke **conclusies** trekken we hieruit?

3. Wat heeft dit voor **consequenties**?

4. Welke **concrete** acties zetten we uit?

WAT WILLEN WIJ SAMEN VOOR HET KIND?

(=inhoudsniveau)

- Welke pedagogische visie hebben we?
- Wat is ons gezamenlijke doel?
- Hoe dragen we dit doel samen uit?
- Hoe benutten we onze deskundigheid om aan te sluiten op het kind?

HOE WERKEN WE SAMEN?

(=procedureniveau)

Welke afspraken maken we over;

- het samen in kaart brengen van de ontwikkeling van het kind?
- wat we nodig hebben om goed samen te kunnen werken? (tijd, plaats en middelen)
- wie er wanneer en op welke wijze de leiding neemt?
- de rollen van de groepsleden?

"Waar zijn we trots op?"

"Wat kan er beter?"

Optimale ontwikkeling van het kind

MET WIE WERK IK SAMEN?

Kennen we elkaar goed doordat;

- we elkaars naam, functie en kwaliteiten kennen?
- we moeite doen om elkaar beter te leren kennen?
- we ons verplaatsen in de ander (aan tafel)?
- we een duidelijk beeld hebben van wat alle betrokkenen voor het kind kunnen betekenen?

Hebben we inzicht in de contextuele factoren?

=context niveau

In hoeverre;

- hebben we zicht op actuele wet- en regelgeving?
- hebben we zicht op onze financiën?
- passen onze werktaken bij de huidige CAO?
- kennen we de arbeidsmarktontwikkelingen?

HOE GAAN WE MET ELKAAR OM?

(=interactieniveau)

In hoeverre;

- hebben we spelregels gemaakt over onze onderlinge communicatie?
- ervaren we een 'wij-gevoel'?
- geven we elkaar opbouwende feedback?
- waarderen we elkaars bijdrage in de samenwerking?
- benaderen we elkaar respectvol en vanuit gelijkwaardigheid?
- evalueren we onze samenwerking?

WIE BEN IK IN DE SAMENWERKING?

(=bestaansniveau)

Ervaar ik een veilig teamklimaat doordat;

- ik erkenning krijg? voor wie ik ben als persoon?
- ik vrijheid ervaar om mijn mening te geven?
- ik erkenning voor mijn bijdrage krijg?
- ik zelf initiatief mag tonen?

DOEL & TOEPASSING

Met deze reflectietool kun je reflecteren op de interprofessionele samenwerking in jouw team. Door gezamenlijk te reflecteren op hoe de samenwerking gaat, kun je deze ook verder verbeteren.

Je kunt de tool overal toepassen waar interprofessioneel wordt samengewerkt rondom de ontwikkeling van het kind. Je kunt de tool op verschillende manieren inzetten: individueel of met een team, eenmalig of meerdere keren, als je nog maar net bent begonnen met de samenwerking of juist al gevorderd bent.

De reflectietool is breed inzetbaar in verschillende situaties, bijvoorbeeld:

- Als eenmalig hulpmiddel tijdens een teamevaluatie;
- Als terugkerend reflectiemoment;
- Als hulpmiddel tijdens functioneringsgesprekken;
- In de beginfase van een nieuwe samenwerkingsgroep.

PROCES

Lees voor je aan de slag gaat met de reflectietool de hele tool goed door. Bepaal daarna of je op dit moment wilt reflecteren op alle onderdelen of liever wilt focussen op individuele onderdelen. Dit is afhankelijk van je context en de beschikbare tijd. We raden aan om een gespreksleider aan te wijzen die de stappen doorloopt en de tijd in de gaten houdt. Er kan op elke plek in de reflectietool gestart worden.

We adviseren om vier stappen te volgen als je aan de slag gaat met de reflectietool als geheel:

Stap 1. Wat constateer ik?

(Tijdsindicatie 10 minuten)

- Neem individueel de reflectietool door.
- Schrijf op: Wat constateer ik met betrekking tot de interprofessionele samenwerking in deze praktijk?
- Benoem een aantal punten uit de verschillende kopjes.

Stap 2. welke conclusies trekken we hieruit?

(Tijdsindicatie +/- 10 minuten)

- Bespreek in een (sub)groep (max. 3 pers.) wat de individuele constatering zijn en hoe deze met elkaar in verband staan.
- Schrijf op: Welke conclusies worden er samen getrokken uit de individuele constatering?

Stap 3. Wat heeft dit voor consequenties?

(Tijdsindicatie 15 minuten)

- Bespreek de conclusies met z'n allen. (i.p.v. plenair)
- Wat is nodig om te kunnen verbeteren?

Stap 4. welke concrete acties zetten we uit?

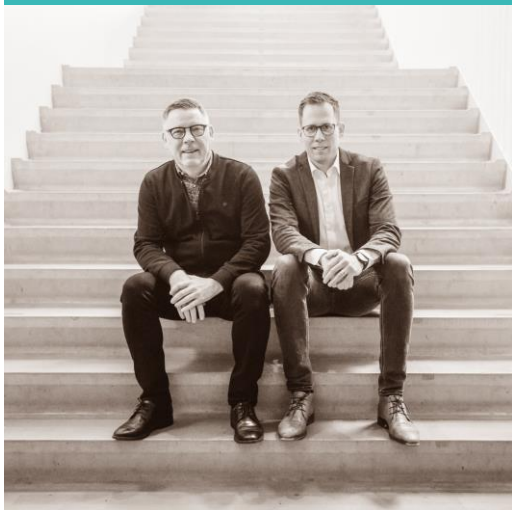
(Tijdsindicatie 15 minuten)

- Schrijf op: Wat zijn de concrete actiepunten?
- Verdeel de taken om concreet tot actie te komen (wie doet wat, op welk moment?)
- Denk na over een evaluatiemoment.
- Blick terug op de bijeenkomst;
- Wat ging er goed of minder goed?

Tip:

Op de achterkant van de tool is ruimte voor het maken van aantekeningen. Schrijf zowel verbeterpunten als positieve punten op!

Boek release

SAVE THE DATE!!!
minisymposium &
boekpresentatie

Locatie:
Zuyd hogeschool
Ligne Sittard

woensdag
13 december 2023
13.00-19.00 u

Dank voor uw aandacht

jerome.vandongen@zuyd.nl

**MIK &
PIW GROEP**
Sociaal werk & Kinderopvang

**Zuyd
Hogeschool**

**ZU
YD**